

Gardero**b** musulmanlygy

Category: Goşgular, Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 24 январа, 2025

Gardero**b** musulmanlygy GARDEROB MUSULMANLYGY

Taliban ideologiýasy bilen DEVA partiýasynyň başlygy nädip tapyşdy?

Diýmek, Owganystan biziň konserwativ syýasatçylarymyza eýýämdeň şolar ýaly derejede täsir edýän bolarly!

Näme diýjek bolýanymy soňuna saklap, käbir maglumatlary ýazmak isleýärim:

– Hezreti Muhammet (s.a.w) Medinä hijret edende Beni Nejjar taýpasynyň gyzlary dep çalyň, aýdym aýdyp garşylamadymy?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) Hezreti Äşäniň (r.a) kömekçisi bolan gyzyň toýuna medineli musulman aýdymçy gyz Zeýnebi ýollamadymy?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) toýda dep çalyň aýdym aýdan Ümmü Nebite goşulşyp (aýdym aýtmadymy)?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) Furaýa binti Muawwize toýlarda aýdym aýtmaga rugsat bermedimi?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) aýaly Hezreti Äşe (r.a) bilen bile Mesjidi-Nebewide sudanlylaryň naýza zyňyşma oýnuna tomaşa etmedimi? Bir baýram günü milli oýunlar bilen çykyş edýän hebeşi aýalyň oýnuna tomaşa etmäge Hezreti Äşe (r.a) bilen bile gitmedimi?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) öýünde «Buas günü» aýdymyny aýdan iki ýaş gyrnagyň sesini kesmek islän Hezreti Ebu Bekire «degme» diýmedimi?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) söýgüli şahyry Hasan ibn Sabitiň (r.a) udu saz guraly bilen aýdym aýdýan gyrnagý Şirini diňlemedimi?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) «nikany dep çalyň gutlaň» diýmedimi?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) toýa gatnaşyp şatlanýan aýal-gyzlara «adamlaryň iň göze gelüwlisi siz» diýmedimi?

– Hezreti Muhammet (s.a.w) «wagtyny hoş geçirmäge meýilli ýaş

gyzlara dogry düşüniň» diýmedimi?

• HEZRETI ALYNYŇ TOÝY

Hezreti Aýşadan (r.a) rowaýat edildi:

» – Hezreti Omar (r.a) öýe girmek üçin rugsat soranda, bir gyrnak gyz aýdym aýdyp durdy. Gyrnak gyz onuň aýak sesini eşdenden gaçdy. Hezreti Omar (r.a) içeri girende Hezreti Muhammet (s.a.w) gülümsiredi. Hezreti Omar (r.a):

– Eý Allanyň ilçisi! – diýdi. – Seni beýle ýylgyrdan zat näme?

Hezreti Muhammet (s.a.w) jogap berdi:

– Ýañy gyrnak gyz bärde aýdym aýdyp durdy, seň gelýäniňi duýdy-da gaçdy.

Hezreti Omar (r.a):

– Allanyň ilçisiniň diňlän zadyny diňleýänçä menem şu taýdan gitmerin – diýdi.

Hezreti Muhammet (s.a.w) gyzy çagyrdy, gyz gaýtadan aýdym aýtmaga başlady...”

Diňe zenanlar, ýaş gyzlarmy...

Hezreti Muhammediň (s.a.w) yslamyň birinji azançysyna: «Eý Bilal, bize bir gazal okasana!» diýendigini nädip bilmezlige salýarsyňyz?

Enes ibn Mäligiň (r.a) rowaýat etmegine görä, Hezreti Muhammet (s.a.w) syýahata çykanda ondan hudâ (kerwen aýdymy) aýtmagy towakga etmändirmi näme?

Hezreti Muhammediň (s.a.w) huzurynda aýdym aýdan Amr ibn Ümeýýäniň ady Öwlüýä Çelebiniň «Syýahatnama» eserinde-de ady geçýär-ä? Ol Hezreti Aly bilen Hezreti Patmanyň toýunda dep çalmadymy? Ähli dep çalyanlar ony öz pirleri hasap etmeýärmä näme?

Ýa-da Hindistanly Sewindik baba? Ýa bolmasa başgalary?

Jemläýin:

• ELBETDE GUWANJY ÝEKIRERLER

Gynansak-da...

Iň buýr-bulaşyk meselelerden birem yslamyň aýdym-saza bolan tutumydyr.

Ýüzlerçe ýyl bäri fakyhlar-fykh alymlary aýdym-saz diňlemegiň (semanyň) jaýyzdygynyň ýa däldiginiň üstünde jedelleşýär.

Kuranda aýdym-saz barada gadagan ediji-ýazgaryjy söz-jümle ýokka, bu meseläniň nädip orta çykanyny anyklamak aňsat däl. Hezreti Muhammediň (s.a.w) adyna aýdylýan şeýle bir sözler-kyssalar kän welin, meseläniň içinden baş alyp çykar ýaly däl. Mysal üçin, Jabir ibn Abdylly (r.a) Hezreti Muhammediň adyndan bir hadys aýtdy: «Iblis (Şeýtan) birinji bolup agy aýdymyny (we aýdym) aýdypdyr!» (Häzir ýurdumyzda şeýle bir köp Jabir bar!)

Kuran näme diýýär: «Diý: Allanyň gullary üçin beren zynatlaryny we arassa rysklaryny kim haram etdi?» («Araf» süresi, 30-njy aýat.)

Şübhesiz, buýr-bulaşyklyk döredilmeginiňem birnäçe sebäpleri bar.

Yslamdan öň paganistik ynanjyň agalyk edýän Arap ýarymadasynda goşgulardyr aýdymlar jemgyýetçilik medeniýetiniň aýrylmaz bölegidi. Hezreti Muhammet (s.a.w) bu medeniýeti jemgyýetçilik göreşine utgaşdyrdy. Pagan festiwallary yslam tarapyndan oňlanyp täze röwüşlerde kabul edildi. Mysal üçin, paganistik haj aýdymlary «kanunlaşdyryldy» we muny aýdanda şahin (tüýdük) we deprek ýaly saz gurallaryny çalmagam «jaýyz» boldy. Netijede:

Hezreti Muhammet (s.a.w) aýdym-sazyň nähili syrly güýjüniň bardygyny gowy bilýärdi...

Aradan bir müň dört ýüz ýyl geçdi.

2021-nji ýyl.

DEVA partiýasynyň başlygy Aly Babajan 30-njy awgust Ýeňiş baýramynda Stambuldaky aýdym-sazly medeni çäre barada näme diýdi:

– Gözümüzden gaçanok. Milli günlerimiz arkaly bu ýurduň dindar raýatlaryna signal berilmegine ýol bermeris. Biz bular ýaly düşünjäniň dişinde et goýmarys.

Birileri häziрем dini ynançlaryň medeni kodlaryny ulanyp häkimiýete gelerin öýdýärmikä? Ykdysady krizisiň sebäpkärlerinden biridigini ýatjak çykartjak bolýarmyka?

Galyberse-de, Babajan şeýle diýse, başgalary ýurdumyzyň iň

gowy talantlaryndan Guwanç Dagüstüniň konsertlerini linç edesi gelmezmi?

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 08.09.2021 ý. Publisistika